

## Raadsinformatiebrief:

|                    |                    |
|--------------------|--------------------|
| Datum:             | 11 maart 2024      |
| Registratienummer: | Z/24/200274 357458 |

*Deze informatiebrief wordt opgenomen op de eerstvolgende lijst van ingekomen stukken voor de Raad.*

### **Onderwerp(en): Samenwerkingsovereenkomst – aanpak wateroverlast Wijnandsrade, Hulsberg en Aalbeek**

#### **Toelichting**

Als gevolg van klimaatverandering veroorzaken hoosbuien steeds vaker (lokale) wateroverlast in met name de dalen, maar ook op de hellingen van het Zuid-Limburgse heuvellandschap. Waterschap Limburg (WL) is het programma Water in Balans gestart om samen met partners en betrokkenen wateroverlast te verminderen. Eén van de overlastgebieden is het gebied Wijnandsrade-Aalbeek gelegen tussen de kernen Hulsberg, Aalbeek en Wijnandsrade dat afwatert op de Geleenbeek. Bij hevige buien wordt hier op diverse plaatsen overlast ervaren. Eind 2022 is de verkenning voor dit gebied gestart in het kader van het programma Water in Balans.

Tijdens deze verkenning is een variantenstudie uitgevoerd op basis van de knoppensystematiek van Water in Balans (WiB relevante knoppen; knop 1 landelijk/buitengebied, knop 2 stedelijk/bebouwd gebied, knop 3 watersysteem/beken en beekdalen en knop 4 schade beperken eigen woning). Tijdens de variantenstudie is gebleken dat maatregelen uit diverse knoppen nodig zijn om de opgave vanuit het programma WiB te kunnen realiseren. Hiervoor is een set mogelijke maatregelen samengesteld als voorkeursvariant (VKV) om wateroverlast in het gebied te verminderen. De omgeving is meegenomen in het traject door middel van informatieavonden.

Het waterschap en gemeente Beekdaelen hebben op 1 juni 2023 een intentieovereenkomst ondertekend. Hierin is afgesproken gezamenlijk te verkennen hoe knelpunten ten aanzien van wateroverlast in Wijnandsrade, Aalbeek en Hulsberg het beste aangepakt kunnen worden.

Uiteindelijk heeft dit geleid tot een voorkeursvariant (VKV) die op 30 november 2023 is gepresenteerd aan de omgeving door middel van een informatiebijeenkomst.

Om u een beeld te geven van het mogelijk maatregelpakket volgend uit de verkenningsfase, is in bijlage 1 de presentatie van de voorkeursvariant t.b.v. de informatiebijeenkomst van 30 november 2023 toegevoegd.

Tijdens de verkenningsfase is een eerste kostenraming opgesteld van het pakket aan maatregelen. Hieruit volgt dat voor de uitvoering van het gehele pakket aan beoogde maatregelen meer financiële middelen benodigd zijn dan vooralsnog opgenomen in het Wrp 2024-2027 (gezamenlijk ca. € 1.800.000). Ten tijde van het opstellen van het Wrp waren de beoogde maatregelen, kostenraming en kostenverdeling tussen gemeente en waterschap nog niet bekend. Uit de huidige kostenraming volgt voor de gemeente een investering van ca. € 5.000.000 voor de

realisatie, met doorlooptijden die ook de planperiode van het Wrp zullen overstijgen. Een groot deel hiervan (geraamd op ca. € 3.500.000) is bestemd voor de mogelijke aanleg van een zgn. blauwe ader in de kern Hulsberg. In de planuitwerkingsfase zal de (technische) haalbaarheid en doelmatigheid (kosten/baten) van deze maatregel specifiek worden beschouwd.

Gaandeweg de planuitwerkingsfase zullen van de realiseerbare maatregelen meer actuele (deel)ramingen beschikbaar komen.

Nu van de verkenningsfase wordt overgegaan naar de verschillende planuitwerkingsfasen, wordt een samenwerkingsovereenkomst tussen Waterschap Limburg en gemeente Beekdaelen ondertekend.

De reikwijdte van de samenwerkingsovereenkomst betreft de planuitwerkingsfasen.

Door middel van de samenwerkingsovereenkomst worden de afspraken ten aanzien van het voorkeurspakket aan maatregelen, inclusief de onderlinge taakverdeling, verantwoordelijkheden en de verdeelsleutel van de daaraan verbonden kosten vastgelegd.

Waterschap en gemeente hanteren per fase de volgende kostenverdeling voor de planuitwerkingsfasen, zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst:

|                                                  | gemeente | waterschap |
|--------------------------------------------------|----------|------------|
| ○ Fase 1: buffers Wijnandsrade en Hulsbergerbeek | 0%       | 100%       |
| ○ Fase 2: Buffers en watergeleiding Hulsberg     | 20%      | 80%        |
| ○ Fase 3: Buffers en watergeleiding Aalbeek      | 35%      | 65%        |
| ○ Fase 4: Blauwe ader Hulsberg                   | 100%     | 0%         |

Voor de realisatiefase en de beheer- en onderhoudsfase van het maatregelenpakket worden in een vervolgstadium uitvoeringsovereenkomst(en) en eventuele beheer- en onderhoudsovereenkomst(en) opgesteld. De fasering en kostenverdeling van de realisatiefasen zal in deze uitvoeringsovereenkomsten worden vastgelegd. Hiermee worden opeenvolgende beslismomenten in het proces geïntegreerd.

Het Water- en rioleringsprogramma (voorheen Gemeentelijk rioleringsplan GRP) wordt periodiek geactualiseerd d.m.v. een tussentijdse evaluatie of aan het einde van de planperiode. Door het kostendekkingsplan van het Water- en rioleringsprogramma 2024-2027 (tussentijds) te evalueren en te actualiseren, kunnen de benodigde financiële middelen t.b.v. realisatie volgend uit de planuitwerkingsfasen in het Wrp worden opgenomen en ter vaststelling aan u worden aangeboden.

Uit de nadere planuitwerking zal blijken in hoeverre de maatregelen op een doelmatige wijze (zijnde maakbaar en betaalbaar) uitgevoerd kunnen worden. Na realisatie van maatregelen uit de voorkeursvariant zal de kans op wateroverlast in het gebied verminderen.

**Vervolgtraject:**

Vanwege onder andere de omvang van de maatregelen, het aantal maatregelen en het grondverwerfingsproces wordt de planuitwerking onderverdeeld in 4 fasen met verschillende doorlooptijden en kostenverdeling tussen waterschap en gemeente:

Maatregelenpakket 1, op eigendom van Waterschap Limburg, gemeente Beekdaelen en Natuurmonumenten:

- Fase 1: Maatregelen Hulsbergerbeek en Wijnandsrade (WL) 2024-2025

Maatregelenpakket 2, op particulier eigendom:

- Fase 2: Buffers Hulsberg (WL en gemeente) 2024-2027
- Fase 3: Aalbeek (WL en gemeente) 2024-2027

Maatregelenpakket 3, in binnenstedelijk gebied:

- Fase 4: Blauwe ader Hulsberg (gemeente) 2025-n.t.b.

Gedurende de verschillende planuitwerkingsfasen worden de maatregelpakketten verder uitgewerkt. De genoemde doorlooptijden t.a.v. de uitwerking zijn indicatief en afhankelijk van factoren zoals het verkrijgen van grondposities en/of toestemming van derden voor het uitvoeren van de maatregelen op hun percelen.

We communiceren zoveel mogelijk vanuit Waterschap Limburg en gemeente Beekdaelen gezamenlijk. De woordvoering ligt primair bij Waterschap Limburg, tenzij het uitdrukkelijk gaat om een activiteit van de gemeente. Belangrijk communicatiemiddel vormt de projectenpagina op het participatieplatform Met Elkaar (website Waterschap Limburg - Water in Balans).

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,  
De secretaris, De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine Dhr. ing. E. Geurts

Bijlage(n):  
Presentatie voorkeursvariant o.b.v. informatiebijeenkomst 30 november 2023